

In deze nieuwsbrief

De 80 gepasseerd

Veel gemeenten sluiten dit jaar aan op het vCJG.

In de stad

Hoe wordt het vCJG ingezet in Almere, Den Haag en Utrecht?

Betrouwbare informatie

NJi en validering van de opgroei- en opvoedinformatie vCJG.

vCJG en e-consult

CJG-medewerkers bieden online opvoedsteun.

Van de redactie

Graag bieden we u de tweede Nieuwsbrief vCJG aan. In 2010 gaan tientallen gemeenten aansluiten op het vCJG en momenteel zijn 12 gemeenten online. De landelijke gebruikersgroep vCJG, die medio 2009 van start is gegaan, biedt gemeenten en eindredacteuren dé gelegenheid om de opgedane kennis en ervaring met elkaar te delen. Daar wordt inmiddels veelvuldig gebruik van gemaakt.

In dit nummer vertelt Almere hoe het is om een vCJG in een grote gemeente te realiseren. Den Haag en Utrecht geven handige tips. Over de validering van de opgroei- en opvoedinformatie leest u meer in het interview met het Nederlands Jeugdinstituut (NJI). Verder belichten we in iedere nieuwsbrief een specifiek onderdeel uit de website. In dit nummer het e-consult.

Heeft u rond het vCJG een nieuwtje, inspirerend voorbeeld of foto uit uw gemeente of regio? We houden ons van harte aanbevolen! U kunt dit kenbaar maken via info@vcjg.nl, onder vermelding van 'nieuwsbrief vCJG'.

Deze nieuwsbrief is te downloaden via www.vcjg.nl.

De 80 gepasseerd

De uitrol van het vCJG-concept is afgelopen jaar zeer succesvol geweest. We zijn snel gegroeid in kwalitatief en kwantitatief opzicht. Inmiddels hebben meer dan 80 gemeenten gekozen c.q. de intentie uitgesproken voor het vCJG. We beschikken over technische standaarden, gevalideerde opgroei- en opvoedinformatie (content) en een rijk gevarieerde gebruikersgroep die steeds meer sturend wordt. We kunnen spreken van een fundament waarbinnen gemeentelijke regie, publiek houderschap van content en vrije keuze in leverancier zijn verankerd. Met als overall sturingsmechanismen: bottom up en op eigen kracht.

Komend jaar zal de gebruikersgroep steeds meer bepalend worden in de doorontwikkeling. Begin dit jaar komt als

hulpmiddel een virtuele ruimte beschikbaar waar eindredacteuren elkaar kunnen ondersteunen, waarin een vCJG-lab voor doorontwikkeling actief zal zijn en er een 'kast' is voor het digitale handboek.

Dit voorjaar organiseren we een stakeholdersoverleg waarin we onze rol van standaardenontwikkelaar, publiek hoeder van content en bottom up ondersteuner van gemeenten meer gaan delen met anderen. Wij blijven ons er voor inzetten om samen met het Ministerie van Jeugd en Gezin te komen tot één landelijk systeem, waarvan alle gemeenten naar tevredenheid gebruik kunnen maken.

*Namens de Stuurgroep vCJG,
Arie Opstelten, projectleider CJG, GGD Den Haag
Geert Hoogeboom, directeur Spectrum CMO Gelderland
Cees Verdam, directeur GGD Flevoland*

vCJG in de stad

Benieuwd naar ervaringen met het vCJG in grote steden zocht de redactie de gemeenten Almere, Utrecht en Den Haag op. Henriëtte van Aken, beleidsadviseur Jeugd gemeente Almere, vertelt over de integratie van het vCJG in het OKé-punt, dat enkele jaren geleden van start is gegaan en nu ook het Almeerse CJG vormt. Daarnaast geven Arie Opstelten (Den Haag) en Juliëtte van der Wurff (Utrecht) enkele gouden tips, die bijdragen aan een succesvolle implementatie en uitvoering van het vCJG.

HET OKÉ-PUNT ALMERE

Almere heeft al enkele jaren een OKé-punt. Henriëtte van Aken coördinator van het OKé-punt, vertelt: "Het OKé-punt is het Almeerse Centrum voor Jeugd en Gezin. Iedereen die in Almere met en voor jeugd werkt, maakt er onderdeel van uit. Denk aan bureau jeugdzorg, onderwijs, welzijn, politie, jeugdgezondheidszorg en geestelijke gezondheidszorg."

Het OKé-punt heeft een website waar ouders en verzorgers in Almere terecht kunnen met vragen over opvoeden en opgroeien. Wat is haar rol in de website: "Ik zorg er samen met andere professionals voor dat hij actueel blijft en dat er interessante items op geplaatst worden. Daarnaast beantwoord ik algemene beleidsvragen van professionals."

Voor de echte opvoed- en opgroevragen hebben wij opvoedadviseurs."

ECHE PLUSPUNTEN

"We waren heel tevreden met de website van het OKé-punt, maar we hadden wel wat verbeterpunten", zegt Henriëtte van Aken. "Toen wij kennis namen van de mogelijkheid om aan te sluiten bij de virtuele Centra voor Jeugd en Gezin waren wij gelijk enthousiast. De opbouw van deze website bood precies wat wij nog nodig hadden voor onze eigen website. Daarom zijn wij in zee gegaan met Stichting vCJG."

De indeling naar leeftijd, de modulaire opbouw en de uniforme landelijke kwaliteitsinformatie vindt Henriëtte van Aken echte pluspunten. "De website biedt ook goede mogelijkheden voor professionals. Wij gaan er voor zorgen dat professionals straks kunnen inloggen op een besloten deel van de pagina. Ze hebben dan de mogelijkheid om vertrouwelijke informatie met elkaar te delen. Bijvoorbeeld verslagen van overleggen of specifieke informatie over een kind. Dat is erg handig."

"In Almere werken we vaak met groeimodellen, zo ook met het virtuele Centrum voor Jeugd en Gezin."

VORMGEVING vCJG

Qua vormgeving blijft het vCJG van Almere in de stijl van het OKé-punt. Henriëtte van Aken geeft aan dat iedereen de communicatiemiddelen, waaronder ook de huidige website, op die manier kent. Er is dus geen reden om hier iets aan te veranderen. "Het feit dat dit kan was voor ons zeer aantrekkelijk, omdat de nieuwe website er daardoor herkenbaar uit blijft zien."

VERWIJSWIJZER

De Verwijswijzer is een onderdeel van het OKé-punt en is ontwikkeld voor professionals. Per thema biedt de Verwijswijzer een actueel overzicht van diverse instanties waarnaar de professionals kunnen verwijzen. "Wij

vinden het belangrijk dat de lokale sociale kaart goed ingepast wordt op de website. De bibliotheken, GGD en MEE verzorgen voor ons op verschillende

thema's de sociale kaart. Wij hebben daarom afspraken gemaakt met deze aanbieders om te zorgen dat er geen tegenstrijdigheden of dubbelingen in het bestand zitten."

CJGSCOOP

De CJGSCOOP zal op den duur ook een belangrijk onderdeel worden van de website. De CJGSCOOP is onderdeel van de Flevoscoop die wordt ontwikkeld door GGD Flevoland. Het is dé manier om alle

gegevens over de volksgezondheid van de provincie Flevoland op te zoeken. Ze worden overzichtelijk gepresenteerd op een kaart, grafiek of tabel. "Dit product staat nog wel in de kinderschoenen", zegt Henriëtte van Aken. "Zeker voor professionals is dit interessant. Bijvoorbeeld als ze informatie nodig hebben over etniciteit, overgewicht of depressie in een bepaalde wijk."

NIEUWSBRIEF VOOR PROFESSIONALS

Het OKé-punt geeft een nieuwsbrief voor en door professionals uit. Alle nieuwtjes die met opvoeden en opgroeien te maken hebben staan hierin. "Nu wordt deze nieuwsbrief nog digitaal naar e-mailadressen verstuurd", zegt Henriëtte van Aken. "Mogelijk dat we straks overgaan tot het verzenden van een e-mail met een verwijzing naar de nieuwsbrief op de site. Dit trekt ook professionals naar de website."

LANCERING vCJG

Hoe is de lancering van het vCJG gepland? Henriëtte van Aken: "De website van het OKé-punt bestaat natuurlijk al. We gaan dan ook voor ouders niet veel doen aan publiciteit. We brengen vanuit het OKé-punt wel een Opvoedkrant uit waarin de website ook genoemd zal worden. In de rest van de artikelen in de Opvoedkrant zullen we vooral verwijzen naar de website. Mogelijk dat we later in 2010 meer aan publiciteit zullen doen. Bij de professionals besteden we hier nu wel meer aandacht aan. Elk jaar organiseren

we een jeugdconferentie voor Almeerse professionals en dit jaar, op 4 februari, zal onder andere de vernieuwde website gelanceerd worden."

HET vCJG IN 2011

"Nu het vCJG voor opvoeders is ingericht, gaan we verder aan de slag met het onderdeel voor professionals. We verwachten dat in 2011 voor zowel ouders als professionals het vCJG gereed is en functioneert als dé online plek voor vragen over opvoeden en opgroeien", besluit Henriëtte van Aken.

"Onze eigen website is versterkt en aangevuld met de mogelijkheden van het vCJG."

Henriëtte van Aken

TIPS vCJG DEN HAAG

1. BEPAAL OP WELKE SCHAAL JE JE BURGER AANSPREEKT

Den Haag is een grote stad. Het is belangrijk dat bewoners ook informatie kunnen vinden over hun eigen buurt of stadsdeel waar ze wonen. Houd hier rekening mee bij de vormgeving van de website.

2. PAS HET TAALGEBRUIK AAN DE DOELGROEP AAN

In Den Haag en ook in veel andere grotere steden is het percentage allochtone inwoners hoog. Pas het taalgebruik op de website aan op het niveau van de doelgroep die je wilt bereiken.

3. INTERACTIEVE WEBSITE

Als gekozen wordt voor een informatieve én interactieve website, zorg dan dat de backoffice goed op orde is. Net zoals ouders het fysieke CJG in kunnen lopen, moet het vCJG ook goed ingericht zijn.

4. BETREK DE UITVOERING

Degenen die in de CJG's werken moeten zich kunnen herkennen in de inhoud van de website. Betrek hen bij het opstellen van teksten.

*Arie Opstelten
Projectleider CJG Den Haag*

TIPS vCJG UTRECHT

1. BEREIKBAARHEID/E-CONSULT

Wanneer je als vCJG telefonisch en per e-mail bereikbaar bent, zorg dan dat zaken zoals de telefooncentrale, de voicemail en de medewerkers (en hun rooster) goed geregeld zijn. Denk daarnaast goed na over wachttijd tot het geven van antwoord, wat te doen bij ziekte en vakantie, en over een registratiesysteem.

2. SOCIALE KAART

Bepaal wat je wilt met de sociale kaart. Besef dat het beheer en het actueel houden van de adresgegevens vraagt om organisatie en planning.

3. SCHOLING VOOR BEHEER AGENDA/NIEUWS

Zorg dat de webmaster/eindredacteur goed geschoold is in wat wel en niet te plaatsen op de site. Denk hierbij aan auteursrechten.

4. AANBOD PLAATSEN OP DE SITE

Als er gekozen wordt voor het plaatsen van aanbod (cursussen en activiteiten) op de website, zorg dan dat de bulk gemakkelijk te verzamelen is. Bij ons in Utrecht is (nog) geen bestand met aanbod over totaal Utrecht, dus in eerste instantie is het aanbod via websites verzameld. Dit is niet wenselijk in het beheer en kan beter via een technische koppeling of koppeling met de sociale kaart uitgelezen worden.

5 REDACTIE

Zorg dat een redactieraad is geformeerd en klaar staat om mee te denken over vulling, knelpunten en doorontwikkeling van de website.

Juliëtte van der Wurff
Kwartiermaker CJG Utrecht

Wist u dat...

• • • het vCJG dé informatieve en interactieve CJG-website is voor ouders en professionals, met 80% landelijk gevalideerde kwaliteitsinformatie en 20% lokaal specifiek (zie www.vcjk.nl)

• • • gemeenten voor de bouw van de vCJG-website kunnen kiezen uit diverse leveranciers, namelijk Bureau Blanco, Kuseema, Multimove, Netsourcing, Orangehill, PPC en Vincis

• • • in 2010 onlangs de vCJG's in Deventer, Almere, Doetinchem, Nijmegen, Bergen op Zoom en Leudal/Nederweert/Weert zijn gelanceerd

• • • de regio Leiden met 15 gemeenten aansluit op het vCJG

• • • in regio Nijmegen en Achterhoek regionale eindredacteuren zijn aangesteld, die samen met de lokale eindredacteuren het vCJG invoeren, onderhouden en promoten

• • • de resultaten van het vCJG-evaluatieonderzoek onder Lelystadse ouders eind februari gepresenteerd worden

• • • het landelijk schakelpunt Socard/BSK (sociale kaarten GGD en MEE) vanaf maart beschikbaar is en voor gemeenten de koppeling tussen deze sociale kaart systemen nu kan worden gerealiseerd.

Opvoedmix.nl en vCJG

Het door ZonMw gehonoreerde project Opvoedmix.nl is onlangs van start gegaan met het ontwikkelen van een website voor jonge Marokkaans Nederlandse ouders tussen de 20 en 35 jaar. Doel is om via internet laagdrempelige preventieve interculturele opvoedsteun aan deze doelgroep te bieden.

Het project is een gezamenlijk initiatief van Stichting e-hulp.nl en Marokko Media. Deze initiatiefnemers en Stichting vCJG zijn met elkaar overeengekomen Opvoedmix.nl en de lokale vCJG's zo optimaal mogelijk op elkaar te laten aansluiten, zodat Marokkaans Nederlandse ouders op een laagdrempelige wijze in contact kunnen komen met professionele ondersteuning in de buurt.

De informatie op de virtuele Centra voor Jeugd en Gezin bestaat uit 20% lokale informatie vanuit de gemeente of regio en 80% landelijke uniforme informatie over opvoeden en opgroeien. Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) is door de Stichting vCJG gevraagd te zorgen dat deze landelijke informatie van hoge kwaliteit, betrouwbaar en toegankelijk is. Bert Prinsen is senior adviseur Jeugdzorg en Opvoedhulp bij het NJI en intern projectleider van deze opdracht. Hij legt uit hoe de validering van deze teksten in zijn werk gaat.

DE VALIDERING

Het NJI neemt twee aspecten op in de validering: inhoud en leesbaarheid. Bert Prinsen: "Wat betreft de inhoud moeten we beslissen wat de insteek van de teksten zal worden. Vragen die we ons zelf stellen zijn: Welke inhoudelijke opvattingen over opvoeden gebruiken we als onderlegger? Of gaan we uit van meer universele, wetenschappelijke principes? Is de ontwikkelingspsychologische of pedagogische kennis de insteek

EIGEN KRACHT OUDERS

"Wat wij belangrijk vinden, en bovendien een deel van onze opdracht, is de teksten zo te schrijven dat de eigen kracht van ouders uitgangspunt is", zegt Bert Prinsen. "Dit doen we door de teksten op een bepaalde manier te formuleren. Wij zeggen bijvoorbeeld niet: u moet dit of u moet dat. Een ander voorbeeld: wanneer er voor ouders een keuzemogelijkheid is in een bepaalde oplossingsrichting, benoemen wij de verschillende mogelijkheden. Het leuke

Nederlands Jeugdinstituut toetst op kwaliteit!

DE OPDRACHT

Bert Prinsen: "Deze opdracht is een grote uitdaging voor ons. Samen met een team van NJI-experts die kennis hebben van de verschillende thema's binnen het vCJG, gaan wij de teksten uit de landelijke database tegen het licht houden. Klopt de informatie en vatten ouders en opvoeders die de tekst lezen het ook op zoals het bedoeld is? We toetsen dus op kwaliteit."

"Wat wij belangrijk vinden, en bovendien een deel van onze opdracht, is de teksten zo te schrijven dat de eigen kracht van ouders uitgangspunt is"

Bert Prinsen

van de tekst en geldt dat ook bij gezondheidsonderwerpen? Internationaal is er nog geen ervaring met valideringstrajecten op het terrein van opvoedinformatie. De vraag hoe hoog we de lat kunnen leggen wat betreft kwaliteit en betrouwbaarheid van de informatie is daarom zowel theoretisch als praktisch een echte, maar boeiende zoektocht." Daar waar nodig verrijkt het NJI de teksten op grond van actuele en

wetenschappelijk onderbouwde pedagogische kennis en inzichten. Daarom wordt ook een koppeling gemaakt met de landelijke thesaurus Zorg en Welzijn.

is", vindt Bert Prinsen, "dat ouders kunnen zeggen over de tekst dat ze het er mee eens of juist mee oneens zijn. Het is belangrijk dat ouders uitgaan van hun eigen intuïtie en gevoel. De informatie die te vinden is op het vCJG moet daar aanvullend op zijn."

Zodra het NJI gereed is met de validering (maart 2010) worden alle teksten vastgesteld door de landelijke vCJG-redactieraad. Personen uit de wetenschap en de praktijk nemen daaraan deel. Bert Prinsen: "Ik garandeer gemeenten dat deze teksten aan ouders de meest betrouwbare en actuele informatie over opvoeden en opgroeien verstrekken van dat moment."

Landelijke standaard voor metadata Wmo en CJG

De Stichting vCJG heeft de landelijke standaard ontwikkeld voor metadatering van informatie ten behoeve van Wmo en vCJG. Waarom metadateren en wat heb je aan een standaard?

In het lokale vCJG wordt informatie uit diverse bronbestanden (databases) gebruikt en gecombineerd. Denk hierbij aan de landelijke database met gevalideerde opgroei- en opvoedinformatie, aan de sociale kaart en aan databases met onderzoeksgegevens (registraties) over jeugdigen.

Door de informatie in deze verschillende bronbestanden op een uniforme, gestandaardiseerde manier te beschrijven ('metadateren'), wordt het mogelijk om de informatie vraaggericht te ontsluiten en slim met elkaar te combineren. De bezoeker van een website kan hierdoor bijvoorbeeld in één oogopslag zien hoe hij het beste met gedragsproblemen van zijn puber om kan gaan (bronbestand: landelijke database vCJG), waar hij in zijn buurt terecht kan voor persoonlijk advies of een cursus bij gedragsproblemen (bronbestand: sociale kaart) en hoe vaak het in zijn stad voorkomt (bronbestand: CJG Scoop). De metadatering van informatie voor de opvoeder, jongere of professional gebeurt in vastgestelde categorieën. Zo wordt bijvoorbeeld

beschreven over welk onderwerp de informatie gaat, wat de doelgroep is, en welke geografische locatie het betreft. Eenheid van taal is hierin van cruciaal belang. Daarom wordt gemetadateerd op basis van de thesaurus Zorg en Welzijn van Vilans. Uiteraard is bij de ontwikkeling rekening gehouden met de landelijke richtlijnen van de overheid op het gebied van meta-

datering van informatiebestanden.

Momenteel wordt de standaard getest door de Stichting vCJG en naar verwachting in de loop van dit jaar geïmplementeerd. Voor u als gemeente wordt het van belang deze standaard te hanteren voor informatiebestanden die u wilt benutten voor Wmo of CJG.

vCJG EN E-CONSULT

In het vorige nummer van deze nieuwsbrief belichtten we de koppeling tussen het vCJG en de sociale kaart. In dit nummer gaan we in op het e-consult. Zowel de sociale kaart als het e-consult zijn bij uitstek functionaliteiten die voor de lokale inkleuring van de website zorgen. De sociale kaart wijst ouders de weg naar voorzieningen in de eigen gemeente of regio. Het e-consult biedt digitale opvoedsteun, verzorgd door de medewerkers van het CJG.

Via een invulformulier kunnen ouders hun vraag/probleem beschrijven en online insturen. Vervolgens zorgt het CJG dat ouders binnen de afgesproken termijn een antwoord ontvangen.

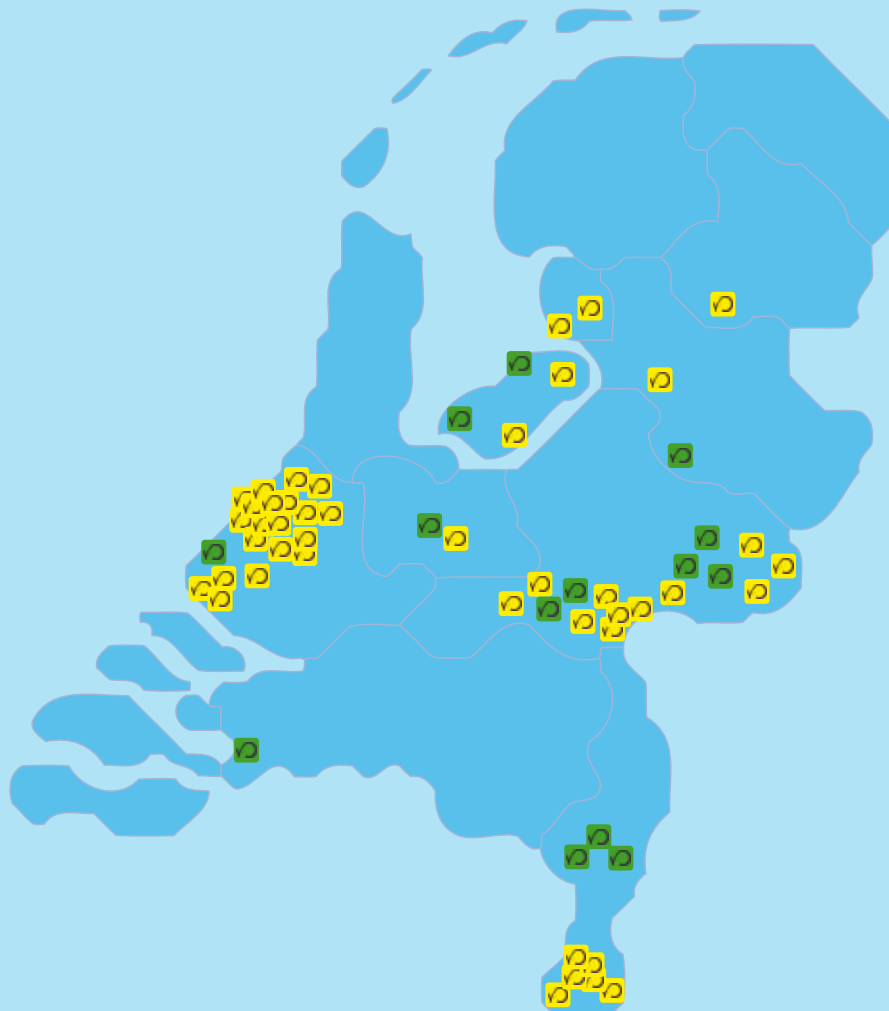

Doorgaans hanteren gemeenten met een vCJG een termijn van maximaal twee werkdagen.

Er zijn diverse gemeenten die in een regio met elkaar samenwerken op het gebied van

CJG en vCJG. Zij hebben afgesproken dat de e-mailbeantwoording vanuit de regionale backoffice plaatsvindt. Via een workflowsysteem komen de e-mails in een overzichtelijke lijst te staan en wordt de afhandeling gestroomlijnd, zodat

duidelijk is welke e-mails nieuw binnengekomen zijn en welke zijn afgehandeld. Via dit systeem kan ook automatisch worden bijgehouden hoelang het e-consult bestaat zonder dat er actie op ondernomen is.

vCJG in Nederland

Online:

www.cjgbergenopzoom.nl

www.cjgbronckhorst.nl

www.cjgdenhaag.nl

www.cjgdeventer.nl

www.cjgdoetinchem.nl

www.cjglellystad.nl

www.cjgnijmegen.nl

www.cjgoude-ijsselstreek.nl

www.cjgwijchen.nl

www.hetcjg.nl (Leudal, Nederweert, Weert)

www.jeugdengenzinutrecht.nl

www.okepunt.nl (Almere)

In 2010 online ^(*).

Aalten, Alphen aan den Rijn, Beuningen, Dronten, Druten, Eijsden, Groesbeek, Gulpen-Wittem, Heumen, Hillegom, Hoogeveen, Kaag en Braassen, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Margraten, Meerssen, Midden-Delfland, Millingen, Montferland, Nieuwkoop, Noordoostpolder, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Oost-Gelre, Rijnwoude, Rijswijk, Teijlingen, Ubbergen, Urk, Vaals, Valkenburg a/d Geul, Voorschoten, Wassenaar, Westland, West Maas en Waal, Winterswijk, Zeewolde, Zeist, Zoetermeer, Zoeterwoude en Zwolle.

Colofon

nieuwsbrief vCJG nr 2/2010

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Stichting vCJG.

Tekst: Alexandra Bordewijk en Ellen Beltman, Spectrum CMO Gelderland i.s.m. GGD Flevoland en GGD Den Haag. Met dank aan Henriëtte van Aken, Arie Opstelten, Julijette van der Wurff en Bert Prinsen.

Eindredactie: John Smeets, Spectrum CMO Gelderland

Fotografie: Doriana, SabinaKa Communicatie

Vormgeving: SabinaKa Communicatie, Arnhem

Drukwerk: Advadi drukkerij, Westervoort

Nadere informatie te verkrijgen via

Stichting vCJG

Postbus 1120

8200 BC Lelystad

telefoon 088 00 299 50

e-mail info@vcjg.nl

internet www.vcjg.nl